

STANOVISKO GENERÁLNÍ ADVOKÁTKY

JULIANE KOKOTT

přednesené dne 8. září 2005(1)

Věc C-169/04

Abbey National plc a Inscape Investment Fund (joined party)

proti

Commissioners of Customs & Excise

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce VAT and Duties Tribunal, Londýn (Spojené království)]

„Daň z přidané hodnoty – Spravování zvláštních investičních fondů – Pojem spravování“

I – Úvod

1. Co zahrnuje pojem „spravování zvláštního investičního fondu“? To je ústřední otázkou projednávané žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce VAT and Duties Tribunal (London). Podle šesté směrnice o dani z přidané hodnoty 77/388/EHS (dále jen „šestá směrnice“)(2) jsou totiž operace související se správou zvláštních investičních fondů osvobozeny od daně z přidané hodnoty. Ve sporu v původním řízení by dotčené zvláštní investiční fondy nebo investiční společnosti z Abbey National's VAT group chtěly dosáhnout toho, že osvobození bude použito také na určitá plnění, která byla zadána k provedení třetím osobám.
2. Je třeba přitom objasnit, do jaké míry je při výkladu ustanovení týkajících se daně z přidané hodnoty nutno zohlednit směrnici Rady 85/611/EHS ze dne 20. prosince 1985 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP)(3). Směrnice 85/611 harmonizuje vnitrostátní právní předpisy o zvláštních investičních fondech a obsahuje zejména definici toho, co má být považováno za správu fondu.
3. Směrnice 85/611 krom toho obsahuje řadu strukturálních požadavků na SKIPCP, které tvoří důležité pozadí pro porozumění úkolům a způsobu fungování těchto nástrojů uložení peněz. Směrnice 85/611 zná v zásadě dvě formy SKIPCP. Jednak existují zvláštní aktiva, která byla vytvořena na základě smlouvy a nedisponují právní subjektivitou (zvláštní investiční fondy). Ve Spojeném království mají tyto fondy často právní formu *unit trust*(4). Kromě toho existují investiční společnosti, které byly založeny jako samostatné právnické osoby podle ustanovení práva obchodních společností.
4. Pro nedostatek vlastní právní subjektivity potřebují investiční fondy správcovskou společnost, která vykonává jejich právní úkony. Naproti tomu investiční společnosti jsou právnickými osobami, které se mohou spravovat také samy a nezbytně nepotřebují zvláštní

správcovskou společnost. Ovšem podle ustanovení práva Spojeného království mají k dispozici *authorised corporate director* (ACD). Tento úkol plní zpravidla společnost, takže se jejich struktura podobá zvláštnímu investičnímu fondu se správcovskou společností.

5. Nejdůležitější úkol správy fondu spoívá ve stanovení investiční politiky včetně rozhodnutí o nákupu a prodeji konkrétních cenných papírů. Vedle toho musí správcovská společnost vyřizovat účetní a vyúčtovací úkoly. Žádost o rozhodnutí o potřebné otázce vyvolává otázku, zda tyto poslední uvedené činnosti, jsou-li zadány k provedení těmto osobám, ještě mohou být považovány za osvobozené plnění v souvislosti se spravováním zvláštního investičního fondu nebo investiční společnosti.

6. Další otázka se týká kvalifikace činnosti depozitáře. Jak zvláštní investiční fondy, tak i investiční společnosti(5) musí dát svoje aktiva do úschovy těmto stranám. V případě *unit trust* plní fiduciář (trustee) úlohu depozitáře. V praxi působí zpravidla banky jako depozitáři. Depozitář vyřizuje příkazy správcovské společnosti. Kromě toho má určité kontrolní pravomoci a pravomoci týkající se součinnosti. Musí zejména dbát na to, že transakce s aktivy nacházejícími se v jeho úschově jsou řádně účtovány. Také v souvislosti s plněními depozitáře vyvstává otázka, zda se přitom jedná o spravování zvláštního investičního fondu osvobozené od daně z přidané hodnoty.

II – Právní rámec

A – Právo Společenství

7. Podle čl. 13 části B šesté směrnice

„[...] osvobodí členské státy od daně následující plnění, a to za podmínek, které samy stanoví k zajištění správného a jednoznačného uplatňování těchto osvobození a k zamezení jakýchkoli daňových úniků, vyhýbání se daňovým povinnostem či zneužití daňového režimu:

[...]

d) tyto operace:

[...]

3. operace včetně sjednání týkající se vkladových a běžných účtů, plateb, převodů, dluhů, šeků a dalších převoditelných cenných papírů, s výjimkou vymáhání dluhů,

[...]

5. operace včetně sjednání a vyjma řízení a správu v oblasti akcií, podílů na společnostech nebo sdruženích, dlužních úpisů a jiných cenných papírů, kromě:

- dokladů zakládajících právní nárok na zboží,
- práv nebo cenných papírů uvedených v čl. 5 odst. 3,

6. spravování zvláštních investičních fondů, jak je vymezují členské státy;

[...]“

8. V článku 1 odst. 2 a 3 směrnice 85/611(6) jsou zvláštní investiční fondy definovány následovně:

„2. Pro účely této směrnice a s výhradou článku 2 se za SKIPCP [subjekty kolektivního

investování do převoditelných cenných papírů] považují subjekty:

- jejichž výhradním předmětem činnosti je kolektivní investování kapitálu získaného od veřejnosti do převoditelných cenných papírů a/nebo [nebo] do jiných likvidních finančních aktiv podle čl. 19 odst. 1 a které provozují svou činnost na základě zásady rozložení rizika a
- jejichž podílové jednotky jsou na žádost podílníků přímo nebo nepřímo odkoupeny nebo vyplaceny z aktiv těchto subjektů. Za rovnocenné odkupu nebo vyplacení se považuje jednání ze strany SKIPCP k zajištění toho, aby se hodnota jejich podílových jednotek na burze významně nelišila od skutečné hodnoty jejich aktiv.

3. Tyto subjekty mohou být zřízovány na základě zákona buď podle smluvního práva (jako podílové fondy [zvláštní investiční fondy] spravované správcovskou společností), nebo podle svěřenského práva (jako „unit trusts“), nebo podle práva společností (jako investiční společnosti).

Pro účely této směrnice se podílovými fondy [zvláštními investičními fondy] rozumí rovněž „unit trusts“.

9. Článek 4 směrnice 85/611 upravuje podmínky pro povolení SKIPCP orgány členského státu. Z odstavce 2 tohoto ustanovení vyplývá zejména to, že zvláštní investiční fond musí mít smluvní formou zajištění správcovskou společnost a od ní odděleného depozitáře. Investiční společnost potřebuje jen depozitáře.

10. Článek 5 odst. 2 druhý pododstavec směrnice 85/611 odkazuje, co se týče popisu správy zvláštních investičních fondů a investičních společností, na demonstrativní seznam funkcí v příloze II(7), která má následující znění:

„Funkce, které jsou součástí činnosti kolektivní správy portfolia:

- správa investic,
- administrativní činnosti:
 - a) právní služby a účetní služby v rámci správy fondu;
 - b) dotazy zákazníků;
 - c) oceňování a stanovování cen (včetně daňových přiznání);
 - d) sledování dodržování právních předpisů;
 - e) vedení registru podílníků;
 - f) rozdělování zisku;
 - g) emitování a vyplacení [odkup] podílových jednotek;
 - h) smluvní vyrovnání (včetně odeslání osvědčení);
 - i) vedení záznamů;
- obchodování.“

11. Podle článku 5g směrnice 85/611 mohou členské státy povolit správcovským společnostem, aby pověřily výkonem jedné nebo několika ze svých funkcí třetí osobu, jsou-li splněny určité

podmínky. Zejména musí být zajištěno, že pověření výkonem funkcí neohrožuje dohled nad správcovskou společností, a že funkce budou řádně provedeny.

12. Podle § 7 odst. 1 směrnice 85/611 musí být úschova aktiv zvláštního investičního fondu svěřena depozitáři. Povinnosti depozitáře konkretizuje § 7 odst. 3 následujícím způsobem:

„Depozitář musí dále:

- a) zajišťovat, že prodej, emise, odkup, vyplacení a zrušení podílových jednotek jsou prováděny jménem podílového fondu [zvláštního investičního fondu] nebo správcovské společnosti v souladu se zákonem a statutem fondu,
- b) zajišťovat, že hodnota podílových jednotek je vypočítávána v souladu se zákonem a statutem fondu,
- c) plnit pokyny správcovské společnosti, pokud nejsou v rozporu se zákonem nebo statutem fondu,
- d) zajišťovat, aby u operací zahrnujících aktiva fondu byla protiplnění poskytována v obvyklých lhůtách,
- e) zajišťovat, aby byl výnos fondu využit v souladu se zákonem a statutem fondu.“

13. Podle článku 9 směrnice 85/611 je depozitář odpovědný podle práva sídla správcovské společnosti za zaviněné porušení povinností.

14. Pro depozitáře investiční společnosti stanoví články 14 a 16 směrnice 85/611 podobnou úpravu jako články 7 a 9.

15. Podle článku 10 směrnice 85/611 nesmí žádná společnost působit jako správcovská společnost a zároveň jako depozitář. Odpovídající platí podle článku 17 pro investiční společnosti a jejich depozitáře.

B – Vnitrostátní právo

16. Ve Spojeném království bylo v šesté směrnici stanovené osvobození správy zvláštních investičních fondů a investičních společností provedeno Items 9 a 10, Group 5, Schedule 9 Value Added Tax ACT 1994 (zákon o dani z přidané hodnoty z roku 1994). Tato úprava platí pro „Authorised unit trusts“ (povolené zvláštní investiční fondy) nebo „Trusts based schemes“ (investiční fondy) (Item 9), jakož i pro Open-Ended Investment Companies (OEIC, investiční společnosti) (Item 10).

17. Ustanovení zákona o dani z přidané hodnoty z roku 1994 přitom pro definici těchto subjektů odkazují na Section 236 a Section 237 Financial Services and Markets Act 2000 (zákon o finančních službách a trzích z roku 2000, FSMA). FSMA provádí směrnici 85/611 do vnitrostátního práva. Další ustanovení se nachází v Collective Investment Schemes Sourcebook of the Financial Services Authority (CIS-Sourcebook). Konečně existují ještě speciální ustanovení pro investiční společnosti v Open-Ended Investment Companies Regulations 2001 (nařízení z roku 2001 o otevřených investičních společnostech, OEIC-Regulations).

18. Další úkoly doplňující povinnosti ze směrnice jsou depozitáři nebo fiduciáři uloženy v CIS-Sourcebook. Cílem těchto ustanovení je především chránit zájmy spotřebitelů nebo investorů. Předkládající soud uvádí jednotlivé následující úkoly:

- 1) fiduciář může v součinnosti se správcem povolit menší změny prospektu (včetně změn týkajících se investičních cílů);
- 2) musí vydat podílové jednotky podle pokynů správce bezprostředně po jejich obdržení;
- 3) musí sdělit správci své pochybnosti a musí odmítnout podílové jednotky emitovat nebo zrušit, zastává-li názor, že emise nebo zrušení je v rozporu s omezením emise nebo že by nebyly v zájmu podílníků;
- 4) v případě mimořádných okolností může povolit správce nebo mu přikázat přerušit emisi, zrušení, prodej nebo vyplacení podílových jednotek;
- 5) vynaložením přiměřené péče musí stanovit, zda protiplnění za emisi podílových jednotek, které není v hotovosti, je způsobilé poškodit již existující nebo potenciální podílníky;
- 6) může zrušit podílové jednotky podílníka, pokud tento správci nebo fiduciáři neplatí dlužné částky;
- 7) musí vést seznam podílníků;
- 8) může svolat valnou hromadu podílníků;
- 9) musí být konzultován k otázce, které trhy mimo Evropskou unii připadají pro investici v úvahu;
- 10) musí souhlasit s podmínkami „Stock lending transactions“ navrženými správcem fondu a zajistit, že před jejich uzavřením bude poskytnuto přiměřené akcesorické zajištění;
- 11) musí schválit podmínky pro derivativní mimoburzovní obchody;
- 12) může schválit výkon práv, která souvisejí s investicí povoleného investičního fondu (jako například právo upisovat emisní práva) správcem, pokud by výkon v opačném případě vedl k porušení omezení rozsahu jmění;
- 13) v součinnosti se správcem může rozhodnout, zda chce vykonávat hlasovací právo, které je spojeno s investičním majetkem, který je tvořen podílovými jednotkami na jiných společných investičních programech, které jsou spravovány nebo kterým jsou jiným způsobem poskytovány služby správcem nebo jeho společníky nebo s podílovými jednotkami na povoleném zvláštním investičním fondu, které patří do investičního majetku „feeder fund“, který je spravován nebo kterému jsou jiným způsobem poskytovány služby správcem, nebo některým ze společníků správce;
- 14) vynaložením nezbytné péče musí zajistit, že správce při tvoření rezerv na „dilution levies“ a „stamp duty reserve tax“ zohlednil všechny podstatné aspekty;
- 15) na pokyn správce může přijímat nutné cizí prostředky pro použití fondem;
- 16) musí učinit vhodná opatření k zajištění toho, že správné postupy a metody pro stanovení cen podílových jednotek budou správně použity a že budou uchovány dostatečné doklady;
- 17) při hrozícím stětu zájmů při obchodech s majetkem fondu musí vybrat nebo potvrdit nezávislého odhadce;
- 18) na žádost správce může schválit jiný směnný kurs pro ocenění majetku než ten, který je

stanovený v CIS?Sourcebook, který by byl jinak oceněn v jiné měně a podle jiných metod oceňování majetku;

19) v součinnosti se správcem může rozhodnout o neprovedení ročního majetkového vypořádání, pokud by průměrná hodnota vypořádání byla podle jeho přesvědčení nižší než 10 GBP;

20) s ohledem na právo použitelné na fiduciární vztahy musí rozhodnout, zda platby z investičního majetku za úroky a jistinu úvřel nebo za poplatky a daně, které se dotýkají investičního majetku, mají být zaplacený z kapitálového účtu nebo z příjmového účtu;

21) má-li povolený zvláštní investiční fond více než jeden druh podílů a některý podílník žádá o přeměnu jednoho druhu podílů na jiný druh, určí správec přiměřený počet podílů nového druhu, které mají být vydány tomuto podílníku; před tím ale musí konzultovat fiduciáře;

22) požaduje-li některý podílník vyplacení nebo zrušení podílů, může správce zajistit, že dotčené podíly budou zrušeny jako protiplnění za část majetku fondu namísto platby hotových peněz. Co se týče volby investičního majetku, který má být převeden, musí být v těchto případech konzultován fiduciář;

23) fiduciář může po správci požadovat prodat (nebo koupit) majetek, překrajuje-li určitý nákup nebo prodej majetku správcem jemu CIS?Sourcebook přenesená oprávnění, nebo jsou-li dohody o úschově vlastnických listin neadekvátní;

24) fiduciář musí souhlasit se změnou počtu podílů, které jsou vydávány nebo rušeny za účelem opravy chyb týkajících se počtu podílů, které drží správce ve svém „Box“(8);

25) musí okamžitě informovat FSA o závažných porušeních pravidel obsažených v CIS?Sourcebook;

26) za určitých okolností může písemným prohlášením propustit správce, zejména je-li na správce vyhlášen konkurs, nebo je jmenován správce konkursní podstaty, nebo „pokud je fiduciář na základě dobrých a dostatečných důvodů tohoto názoru a písemně objasní, že změna správce je žádoucí v zájmu podílníků“. Po propuštění správce musí fiduciář jmenovat nového správce;

27) musí udělit svůj souhlas, pokud by chtěl správce odstoupit ve prospěch jiného správce.

19. Pro depozitáře investiční společnosti (*depository*) stanoví CIS?Sourcebook převážně stejné povinnosti, přičemž kontrola a součinnost se zde vztahují na úkony ACD. Kromě toho odpadají úkoly související s vydáváním *units*.

III – Skutkový stav a předběžné otázky

20. Abbey National plc (Abbey National), žalobkyně v původním řízení, tvoří pro účely výběru daně z přidané hodnoty společnost s řadou jiných dceřiných společností jednu skupinu, Abbey National's VAT Group. Členy skupiny jsou Abbey National Unit Trust Managers Limited (ANUTM), Scottish Mutual Investment Managers Limited (SMIM), Abbey National Asset Managers Limited (ANAM) a Inscape Investments Limited (Inscape). Tyto společnosti jsou správci SKIPCP.

21. Fiduciáři (depozitáři) těchto SKIPCP jsou Clydesdale Bank plc (CB), Citicorp Trustee Company Limited (CTCL), případně HSBC Bank plc (HSBC). Za svoje činnosti jako fiduciáři si účtují všeobecný fiduciářský poplatek s připočtením daně z přidané hodnoty. Tento poplatek nezahrnuje protiplnění za činnost uschovatele (*custodian*). CB a HSBC za toto účtují zvláštní poplatky. CTCL tento úkol sama nevykonává, nýbrž využívá jako uschovatele třetí subjekt. Abbey

National napadá vybírání daní z přidané hodnoty z fiduciářského poplatku, poněvadžinnost fiduciáře považuje za osvobozené operace ve smyslu čl. 13 části B písm. d) bodu 6 šesté směrnice.

22. Inscape Investment Fund, otevřená investiční společnost, jejímž ACD je Inscape, zpochybňuje rovněž skutečnost, že plnění jejího depozitáře CTCL jsou zatížena daní z přidané hodnoty. Také zde se přitom spor nevztahuje na protiplnění za úkoly uschovatele v úzkém smyslu, které nejsou poskytovány CTCL, nýbrž byly přeneseny na celosvětově operujícího subuschovatele (*global subcustodian*). Subuschovatel obdrží za svá plnění zvláštní odměnu přímou od Inscape.

23. Inscape mimoto přenesla některé z úkolů, k jejichž výkonu byla jako správcovská společnost zákonem zavázána, na Bank of New York Europe Limited (BNYE) a později na Bank of New York (BNY). BNYE a BNY účtovaly Inscape za tato plnění daň z přidané hodnoty. Také toto Abbey National napadá.

24. Podle smlouvy mezi Inscape a BNYE měla poslední uvedená převzít účetnictví fondu, tedy mezi jiným výpočet aktuální hodnoty podílových jednotek fondu, jakož i výpočet částky určené k výplatě a výpočet výnosu, vedení účetních knih, sestavení seznamu údajů pro prohlášení, která mají být pravidelně zveřejňována a pro výkaz hospodaření, vypracování daňových přiznání a podání prohlášení statistickému úřadu a Bank of England. Kromě toho měla BNYE plnit úřadu dalších služeb, jako například vytvoření a hodnocení dílčích fondů, optimalizaci a správu úroků a plateb fondu, jakož i odhad správních nákladů, které jsou jako takzvané *dilution levy* rozpočítávány na vystupující a nově přichozí vlastníky podílových jednotek.

25. VAT and Duties Tribunal, London, kterému byl projednáván spor předložen, podal podle článku 234 ES usnesením ze dne 29. března 2004 Soudnímu dvoru žádost o rozhodnutí o následujících předběžných otázkách:

„1. Znamená osvobození od daní pro ‚spravování zvláštních investičních fondů‘, jak je vymezují členské státy‘ obsažené v čl. 13 části B písm. d) bodu 6 šesté směrnice o DPH, že členské státy mají pravomoc vymezit innosti zahrnující ‚spravování‘ zvláštních investičních fondů, jakož i pravomoc určit ty zvláštní investiční fondy, které jsou od daní osvobozeny?

2. Je-li odpověď na první otázku záporná a pojem ‚spravování‘ v čl. 13 části B písm. d) bodu 6 šesté směrnice o DPH má mít se zřetelem na směrnici Rady 85/611/EHS o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů („směrnice SKIPCP“) ve znění jejích změn samostatný význam v právu Společenství, představují poplatky spojené s inností depozitáře nebo fiduciáře, které poskytli podle článku 7 a 14 směrnice SKIPCP, podle ustanovení vnitrostátní právní úpravy a stanov příslušného fondu od daní osvobozená plnění zahrnutá ve ‚spravování zvláštních investičních fondů‘ podle čl. 13 části B písm. d) bodu 6 šesté směrnice o DPH?

3. Je-li odpověď na první otázku záporná a pojem ‚spravování‘ má mít samostatný význam v právu Společenství, uplatní se osvobození od daní pro ‚spravování zvláštních investičních fondů‘ v čl. 13 části B písm. d) bodu 6 šesté směrnice o DPH na služby poskytované externím správcem formou administrativních inností při správě fondu?“

26. V řízení před Soudním dvorem předložily svá vyjádření Abbey National, vlády Spojeného království a Lucemburska, jakož i Komise. Jejich argumentace bude v nezbytném rozsahu uvedena v rámci právního posouzení.

IV – Právní posouzení

A – Úvodní poznámka k použití ?l. 13 ?ásti B písm. d) bodu 6 šesté sm?rnice na investiční společnosti

27. Ve zvláštním investičním fondu jsou seskupeny peníze velkého počtu investorů a jsou investovány do cenných papírů různého druhu, ale také do jiných věcí jako nemovitostí nebo zboží. Pro investory to má větší přímému nabytí cenných papírů tu výhodu, že je šíře rozptýleno riziko a výběr investic je proveden vysoce specializovanými odborníky. Ovšem služby, které jsou při této formě investování peněz poskytovány, mají také svoji cenu.

28. Odměny za správu zvláštního investičního fondu jsou osvobozeny od daně z přidané hodnoty. Tím má být zejména malým investorům usnadněn přístup k této formě investování(9). Kvůli malému objemu investice, kterým disponují, totiž mají jen omezenou možnost široce rozloženého investování svých peněz přímo do cenných papírů. Dále často nedisponují znalostmi, které jsou nutné pro porovnání a výběr cenných papírů.

29. Osvobození má dále předejít narušení hospodářské soutěže mezi zvláštními investičními fondy, které jsou spravovány cizím subjektem a samosprávnými investičními společnostmi(10). Zvláštní investiční fondy se pro nedostatek vlastní právní subjektivity nemohou samy spravovat a musí použít externí správcovskou společnost. Ty služby, které správcovská společnost poskytuje zvláštnímu investičnímu fondu, by jako takové podléhaly podle obecných pravidel dani. Naproti tomu u samosprávné investiční společnosti běžně nevznikají žádná plnění podléhající dani ve smyslu ?l. 13 ?ásti B písm. d) bodu 6 šesté sm?rnice, poněvadž co se týče správcovské činnosti, neexistuje žádný vztah plnění mezi dvěma samostatnými osobami povinnými k dani. Bez osvobození v bodě 6 by tedy byly zvláštní investiční fondy spravované cizím subjektem zatíženy dodatečnými náklady, a tím by byly větší samosprávně spravovaným investičním společnostem v nevýhodě.

30. ?lánek 13 ?ást B písm. d) bod 6 šesté sm?rnice se podle svého znění vztahuje jen na spravování zvláštních investičních fondů (anglické znění: *special investment funds*) a nezmiňuje samosprávné investiční společnosti.

31. To vyvolává otázku, zda je toto ustanovení na poslední uvedené vůbec použitelné, pokud tyto přenesou služby správy na vnější subjekt. Bylo-li by nutno toto na základě znění ustanovení zamítnout, mohla by se v projednávaném případě Abbey National dovolávat osvobození, jen co se týče *unit trusts*(11), ne ale v souvislosti s plněními ve prospěch Inscape Investment Fund, u které se jedná o investiční společnost.

32. Při bližším pohledu však nezůstává žádný prostor pro použití ?l. 13 ?ásti B písm. d) bodu 6 šesté sm?rnice, pokud se investiční společnost spravuje sama. Naproti tomu využívá-li investiční společnost služby správy od třetích subjektů, nachází se ve stejné situaci jako zvláštní investiční fond, ve smluvní formě, a v daném případě by jí z důvodů korektní hospodářské soutěže mělo přisloušet osvobození od daně ve stejném rozsahu(12).

33. Připustíme-li, že služby správy zadané k provedení třetím osobám vůbec mohou spadat pod skutkovou podstatu osvobození podle ?l. 13 ?ásti B písm. d) bodu 6 šesté sm?rnice, nemůže pak činit rozdíl to, zda samosprávná investiční společnost nebo správcovská společnost zvláštního investičního fondu přenesla tato plnění třetím subjektem. Je-li tedy dále bez bližšího omezení řeč o zvláštních investičních fondech, platí tyto závěry obdobně pro investiční společnosti.

B – K první p?edb?žné otázce

34. První p?edb?žnou otázkou by VAT and Duties Tribunal cht?l v?d?t, zda je v?cí vnitrostátního práva definovat, co má být považováno za spravování zvláštních investičních fond? ve smyslu ?l. 13 ?ásti B písm. d) bodu 6 šesté sm?rnice, nebo zda se jedná o autonomní pojem práva Spole?enství.

35. Pouze Spojené království zastává v tomto ohledu tezi, že toto ustanovení odkazuje nejen v souvislosti s uznáním zvláštních investičních fond? na ?lenské státy, nýbrž že jim také p?enechává definici toho, co má být považováno za spravování investičních fond?. Naproti tomu všichni ostatní ú?astníci ?ízení považují pojem spravování za pojem práva Spole?enství.

36. Podle ustálené judikatury je osvobození od dan? upravené ?lánkem 13 šesté sm?rnice autonomním pojmem práva Spole?enství, který musí být definován na úrovni Spole?enství(13). Toto však neplatí, pokud Rada ve sm?rnici ?lenské státy p?ímo pov??ila stanovením n?kterých pojm? osvobozujícího ustanovení(14). V projednávaném p?ípad? není zcela jasné, které prvky skutkové podstaty osvobození od dan? v ?l. 13 ?ásti B písm. b) bodu 6 šesté sm?rnice cht?la Rada vyhradit definici ?lenskými státy.

37. Pro výklad zastávaný Spojeným královstvím se v anglické verzi ustanovení: „*management of special investment funds as defined by Member States*“ nachází ur?itá indicie. Podobn? jako nizozemská verze(15) m?že být této jazykové verzi porozum?no tak, že se „*as defined*“ nevztahuje jen na „*special investment funds*“, nýbrž na celý výraz „*management of special investment funds*“.

38. Ostatní jazykové verze(16) však výklad Spojeného království nepodepírají. Naopak, ?iní z?etelným to, že ?lenským stát?m je p?iznáno pouze oprávn?ní k uznání zvláštních investičních fond?, p?í?emž toto oprávn?ní bylo mezitím p?ekryto sm?rnici 85/611.

39. Liší-li se vzájemn? r?zné jazykové verze právního aktu, nebo ponechávají?li v každém p?ípad? prostor pro odlišný výklad, musí být podle ustálené judikatury takové ustanovení vykládáno s ohledem na obecnou systematiku a ú?el p?edpisu, jehož je sou?ástí(17).

40. Cílem šesté sm?rnice je sbližování vnitrostátních právních p?edpis? o dani z p?idané hodnoty. Za ú?elem vyvarování se narušení hospodá?ské sout?že má být p?edevším zajišt?no, že v rámci celého Spole?enství platí jednotné skutkové podstaty upravující osvobození od dan?. Tento cíl je ohrožen, jsou-li osvobození od dan? vypl?ována potenciáln? vzájemn? odlišnými vnitrostátními právními pojmy(18).

41. P?i p?íjetí šesté sm?rnice, kdy právo zvláštních investičních fond? ještě nebylo sm?rnici 85/611 sbliženo, sice m?lo výjime?n? smysl navázat p?i definování zvláštních investičních fond? na vnitrostátní právo. Tímto zp?sobem totiž bylo zajišt?no, že osvobození od dan? bude použito jen v jasn? definovaných p?ípadech, totiž p?i spravování zvláštních investičních fond?, které jako takové disponují státním povolením v ?lenském stát?. Pro definici toho, co je nutno považovat za *spravování* zvláštního investičního fondu, ale platí obecná zásada, že skutkové podstaty osvobození od dan? obsahují pojmy definované právem Spole?enství.

42. Vláda Spojeného království poukazuje na to, že v závislosti na úprav? vnitrostátní úpravy zvláštních investičních fond? by také mohly vznikat rozdílné správní úkoly. S definicí fondu, který je úpravou zvýhodn?n, tedy musí být spojena také definice spravování.

43. Tento argument však neusp?je. Jednak odchylky vnitrostátních ustanovení o zvláštních

investičních fondech nesmí být tak známo, že by na úrovni Společenství nebyla možná jednotná definice spravování zvláštního investičního fondu pro účely výb?ru dan? z p?idané hodnoty. Toto platí tím spíše, nebo? sm?rnice 85/611 mezitím pro mnoho druh? zvláštních investičních fond? stanoví společná pravidla. Krom? toho to práv? podtrhuje nezbytnost vykládat alespo? pojem spravování jednotn? v rámci celého Společenství, když už p?i definici útvar?, které jsou podle vnitrostátního práva uznány za zvláštní investiční fondy, existují odchylky.

44. Na první p?edb?žnou otázku je tedy nutno odpov?d?t tak, že pojem „spravování“ ve smyslu ?l. 13 ?ásti B písm. d) bodu 6 šesté sm?rnice je autonomním pojmem práva Společenství, od n?ž se ?lenské státy nesmí odchýlit(19).

C – K druhé a t?etí p?edb?žné otázce

45. Druhá a t?etí otázka jsou ob? zam?ženy na výklad pojmu spravování ve smyslu ?l. 13 ?ásti B písm. d) bodu 6 šesté sm?rnice, a je proto nutno je zkoumat společn?. Soudní dv?r je žádán o vysv?tlení,

- zda pln?ní depozitá?e a
- správcovskou společností t?etím subjekt?m vy?len?né administrativní ?innosti

spadají pod tento pojem spravování.

46. Abbey National a lucemburská vláda se domnívají, že se v obou p?ípadech jedná o spravování zvláštního investičního fondu osvobozené od dan?, pon?vad?ž dotyčné úkoly mají značný význam pro vedení zvláštního investičního fondu a nejsou pouze technické povahy. V této souvislosti odkazují zejména na definice úkol? správcovské společnosti a depozitá?e ve sm?rnici 85/611, jakož i ve vnitrostátním právu.

47. Vláda Spojeného království a Komise naproti tomu chápou pojem spravování v užším smyslu. Tento zahrnuje jen ty ?innosti, které se bezprost?edn? promítají do stavu aktiv a pasiv zvláštního investičního fondu, tedy vlastní investiční rozhodnutí, ne ale pln?ní depozitá?e, jakož i vy?len?ných ú?etních úkol? a úkol? výkazu hospoda?ení.

48. Zn?ní ?l. 13 ?ásti B písm. d) bodu 6 šesté sm?rnice, zejména samotný pojem spravování, nedává žádné jasné vysv?tlení o tom, do jaké míry jsou jím zahrnuta pln?ní, která jsou zde p?edm?tem sporu. Analýza toho, co je v běžném jazyce nebo v ur?itých právních oblastech mín?no pojmem spravování, zde nepomáhá(20).

49. Zejména n?mecká verze tohoto ustanovení ale vyvolává úvodní otázku, zda vy?len?ná pln?ní v?bec mohou spadat pod osvobození od dan?. Zn?ní ustanovení je totiž možno chápat tak, že do p?sobnosti osvobození od dan? spadají jen ty služby správy, které uskute?uje sám investiční fond.

1. Neexistence omezení osvobození od dan? na pln?ní, která jsou uskute?na samotným investičním fondem

50. Podle německého textu § 13 odst. B písm. d) bodu 6 šesté směrnice platí osvobození od daně jen pro spravování zvláštních *investičních fondů*. Pojem investičního fondu přitom není nijak blíže definován a nenachází se ani ve směrnici 85/611, ani v jiných právních aktech Společenství. V německých právních předpisech se tento pojem používá pro správcovské společnosti zvláštních investičních fondů(21). Z toho by bylo možno vyvodit, že skutková podstata osvobození od daně vykazuje osobní prvek s tím důsledkem, že již předem neplatí pro služby správy, které byly zadány k provedení třetím osobám.

51. K tomuto je však nutno konstatovat, že žádná z jiných jazykových verzí neobsahuje odpovídající výslovnou formulaci, která odkazuje na spravování určitým aktérem(22). V jiných verzích je nanejvýš možno vyvozovat ze samotného pojmu „spravování“ (*management, gestion*), že osvobození od daně se vztahuje jen na plnění *správcovské společnosti* (*management company, société de gestion*).

52. Bylo by to však v rozporu s jasnou linií, kterou Soudní dvůr vytvořil ve své judikatuře k jiným srovnatelným skutkovým podstatám osvobození od daně v § 13 odst. B šesté směrnice. Vycházel přitom z charakteru příslušného plnění, ale ne z toho, kdo toto plnění uskutečnil. V rozsudku SDC Soudní dvůr například konstatoval(23):

„Plnění osvobozená podle § 13 odst. B písm. d) bodů 3 a 5 jsou definována druhem uskutečňovaných služeb a ne poskytovatelem nebo příjemcem plnění. Tato ustanovení totiž neobsahují žádný odkaz na tato poslední uvedená.“

53. Podobný výklad se nachází také v rozsudcích k osvobození od daně pojišťovacích operací podle § 13 odst. B písm. a) šesté směrnice(24).

54. Skutková podstata osvobození od daně podle § 13 odst. B písm. d) bodu 6 šesté směrnice obsahuje – odhlédne-li se od zcela osamocené německé verze – právě tak málo jednoznačný odkaz na určitého poskytovatele plnění, jako skutkové podstaty bodů 3 a 5. Není tedy vyloučeno použít osvobození od daně podle bodu 6 na zde sporná plnění jen proto, že nebyla uskutečňována samotnou správcovskou společností, nýbrž depozitářem, popřípadě třetím subjektem specializovaným na vedení účetnictví a výkazy hospodaření. Naopak je nutno zkoumat na základě samotného druhu plnění, zda patří k plněním osvobozeným podle bodu 6.

55. Ovšem ne každý úkol, který by byl osvobozen od daně, pokud ho správcovská společnost zvláštního investičního fondu nebo investiční společnost uskuteční sama v rámci svých činností, je třeba kvalifikovat jako plnění osvobozené od daně, byl-li zadán k provedení třetím osobám.

56. Úkoly vznikající při vedení zvláštního investičního fondu totiž sahají od specifických úkolů, které jsou charakteristické pro spravování zvláštního investičního fondu, jako například výběr cenných papírů, do kterých mají být investovány peníze investorů, až po zcela všeobecné činnosti, které vznikají v každém obchodním podniku, jako například účetnictví, personalistika, provoz počítačů a údržba kanceláře.

57. Jsou-li všechny úkoly uskutečňovány samotnou správcovskou společností, případně investiční společností, je nutno je kvalifikovat celkově podle jejich hlavního významu jako od daně osvobozené spravování zvláštního investičního fondu(25). Pro necharakteristická vedlejší plnění přitom sdílí kvalifikaci hlavního plnění(26). Naproti tomu zadá-li správcovská společnost určitá plnění třetím osobám, musí se v souvislosti s těmito plněními samostatně zkoumat, zda jsou nebo nejsou charakteristická pro spravování zvláštního investičního fondu. Která kritéria jsou přitom rozhodující je třeba určit v následujícím.

2. Všeobecné úvahy k výkladu pojmu spravování v ?l. 13 ?ásti B písm. d) bodu 6 šesté sm?rnice

58. Soudní dv?r doposud ještě nezaujal stanovisko k výkladu ?l. 13 ?ásti B písm. d) bodu 6 šesté sm?rnice. Avšak i zde je nutno odkázat na obecné zjištění, že pojmy, kterými jsou upravena osvobození od dan? podle ?l. 13 šesté sm?rnice, je třeba vykládat restriktivně, jelikož představují výjimku z obecné zásady, že každá služba, kterou osoba povinná k dani poskytne za úplatu, podléhá dani z přidané hodnoty(27). Zároveň platí pravidlo, že pojmy osvobození od dan? jsou vykládány s ohledem na obecnou systematiku a účel předpisu, jehož jsou součástí(28), a že výklad splňuje požadavky zásady daňové neutrality, která je vlastní společnému systému dan? z přidané hodnoty(29).

59. Generální advokát M. Poiares Maduro ve svém stanovisku ve věci BBL vytvořil následující kritéria pro rozlišení v?cn? blízkých plnění pokrytých osvobozením ?l. 13 ?ásti B písm. d) bodu 6 šesté sm?rnice od pomocných plnění, která již pokryta nejsou. Podle toho mají být od dan? osvobozena plnění, „která jsou úzce spjata s provozováním fond?, to znamená s určováním investiční politiky a politiky nákupu a prodeje aktiv. Aťkoli tato osvobozená plnění nespočívají pouze v přijímání rozhodnutí, musejí se přinejmenším přímo týkat obchodování s cennými papíry. Aby bylo možné osvobození uplatnit, je potřebné, aby dotčené služby byly v podstatě neoddelitelné od plnění výslovně osvobozených podle šesté sm?rnice. Služby, které lze snadno oddělit od správy fondu jako takové, je však naproti tomu nutné považovat za služby podléhající dani z přidané hodnoty“(30).

60. Podle jeho názoru záleží na tom, zda sporná plnění zasahují přímo do finanční situace fondu v takovém rozsahu, že mají rozhodující vliv na hodnocení finančních rizik nebo na přijímání rozhodnutí v oblasti investování. U asistenčních, informačních a poradenských služeb, které tato banka poskytla investičním společnostem (SICAV), posuzovaných ve věci BBL, se o tento případ nejedná.

61. Výchozím bodem těchto konstatování generálního advokáta byla judikatura Soudního dvora k podobným skutkovým podstatám osvobození od dan? v ?l. 13 ?ásti B písm. d) bod? 3 a 5 šesté sm?rnice. Soudní dv?r tak zejména v rozsudku SDC konstatoval, že dotčená plnění musí být samostatné povahy ve smyslu samostatného celku a pro plnění osvobozená od dan? musí být specifická a podstatná(31). Soudní dv?r přitom pro osvobození od dan? podle bodu 3 ve prospěch převod? a pro osvobození obchodu s cennými papíry podle bodu 5 považoval za podstatné, že posuzovaná plnění vedou ke změně právní a finanční situace(32).

62. Lze pochybovat o tom, do jaké míry se tato zjištění Soudního dvora – jak byla navržena generálním advokátem Poiaresem Madurem – dají vztáhnout na osvobození spravování zvláštních investičních fond? ve smyslu bodu 6 a jaké důsledky z toho vyplývají pro ta plnění, která má v projednávaném případě posuzovat předkládající soud.

63. Domnívám se, že plnění musí být samostatné povahy – to znamená musí tvořit samostatný celek – a pro plnění osvobozená od dan? musí být specifické a podstatné, aby spadala pod osvobození podle bodu 6. Hledisko změny právní a finanční situace, které vytvořil Soudní dv?r v souvislosti s plněními ve smyslu bod? 3 a 5, přitom není rozhodující pro to, zda se jedná o osvobozené plnění podle bodu 6.

64. Operace podle bodu 3 se týkají plateb a převod?, jakož i podobných postup?, operace podle bodu 5 obchodu s cennými papíry. Ob? skutkové podstaty se tedy vztahují na určité transakce ve finančních službách. Proto je zde namístě považovat změnu právní a finanční situace za rozhodující kritérium, neboť o transakcích tohoto druhu může být řeč jen tehdy, pokud skutečně

vedly k odpovídající změně situace.

65. Pojem „spravování“ v bodě 6 je obecnější a nevztahuje se na konkrétní transakce. V rámci spravování zvláštního investičního fondu sice jsou prováděny obdobné transakce, nicméně není tomu tak nutně. Právě při dlouhodobě koncipovaných investičních strategiích nebo u určitých typů fondů, například realitních fondů, je také představitelné, že je po delší časové období jen sledován trh a nejsou činěny žádné nové investice. Také v tomto období však vznikají úkoly, které patří ke spravování investičního fondu.

66. Bylo-li by osvobození od daně zúženo na činnosti, které se projevují na složení portfolia, byla by od daně osvobozena jen podstatná část činnosti zvláštních investičních fondů. Tím by byl zpochybněn praktický účinek čl. 13 části B písm. d) bodu 6 šesté směrnice. V praxi totiž existují jiné druhy činností, jako například projednávání sporné činnosti, značnou část operací, které vznikají při vedení zvláštního investičního fondu. Příliš restriktivní chápání pojmu spravování by kromě toho vedlo k tomu, užití zadání dílčích plnění k provedení těmito osobám neatraktivním, a tím by ztížilo hospodářsky smysluplnou dobu práce.

67. Pro použití osvobození od daně podle bodu 6 je tedy rozhodující pouze to, zda má příslušné plnění samostatnou povahu, a zda je pro spravování zvláštního investičního fondu specifické a podstatné. Tato kritéria je třeba s ohledem na cíle ustanovení a systematické souvislosti se skutkovými podstatami osvobození od daně v čl. 13 části B písm. d) konkretizovat pro podobné operace. Dále je třeba zkoumat, jaký význam přitom má směrnice 85/611.

– Cíle a systematické souvislosti osvobození podle čl. 13 části B písm. d) bodu 6 šesté směrnice

68. Cílem osvobození operací souvisejících se spravováním zvláštních investičních fondů je mimo jiné ulehčit malým investorům investování peněz do zvláštních investičních fondů(33). Aby bylo tohoto cíle dosaženo, mají být náklady na spravování zvláštních investičních fondů osvobozeny od daně. Neexistovalo-li by toto osvobození, byli by držitelé podílových jednotek zvláštních investičních fondů dále více zatíženi než investoři, kteří investují své peníze přímo do akcií nebo jiných cenných papírů a nevyužívají služeb správy fondu.

69. Aby bylo vytvořeno dále rovné zacházení s různými formami investic, jak to vyžaduje zásada neutrality daně z přidané hodnoty, neměly by ale také investice do zvláštních investičních fondů být zvýhodňovány vůči přímé investici do cenných papírů. Jelikož osvobození podle bodu 5 neplatí pro řízení a správu cenných papírů, měly by také odpovídající operace podléhat dani, pokud je ve prospěch zvláštního investičního fondu poskytují tyto osoby.

70. Přitom je však třeba si všimnout, že pojem spravování v bodě 5 a v bodě 6 nemá stejný význam(34). Jak uvedl Soudní dvůr v rozsudku CSC, pod řízení a správu podle bodu 5 spadají „služby administrativní povahy, které nemění právní a finanční situaci mezi účastníky“(35).

71. V praxi se zpětně vynutí v bodě 5 týkající se řízení a správy vztahuje především na činnost uschovatele. Vedle úschovy cenných papírů spočívá jeho správčevská činnost zejména v provádění technických operací, jako například vystavování výpisu cenných papírů, vybírání dividend, předávání informací mezi akciovými společnostmi a jejich akcionáři, jakož i odvádění srážkové daně a vystavování dále ových potvrzení.

72. Pojem spravování zvláštního investičního fondu podle bodu 6 má naproti tomu zcela jiný význam. Aniž by byla prováděna další analýza, je možné srovnávat roli správce fondu jednak s rolí samotného peněžního investora, který investuje přímo do cenných papírů. Spravování zde tedy není omezeno na čistě technické operace, které běžně vyřídí uschovatel, nýbrž zahrnuje

rozhodnutí, která musí být učiněna při investování peněz. Navíc k tomu přichází úkol emitovat, prodávat a stahovat podílové jednotky včetně s tím souvisejících administrativních úkolů (stanovení hodnoty podílových jednotek, účetnictví a platební styk).

– K významu směrnice 85/611 pro výklad pojmu spravování zvláštního investičního fondu ve smyslu šesté směrnice

73. Směrnice 85/611 sblíží právo členských států pro zvláštní investiční fondy a investiční společnosti. Kromě požadavků na povolení SKIPCP a na jejich investiční politiku tvoří pravidla o povinnostech správcovských společností a depozitáře hlavní část směrnice 85/611. Zejména v příloze II, na kterou odkazuje čl. 5 odst. 2, obsahuje demonstrativní seznam úkolů, které jsou pro účely této směrnice považovány za „správu podílových fondů [zvláštních investičních fondů] a investičních společností“. Z této úpravy je možné učinit zpětné závěry pro výklad čl. 13 části B písm. d) bodu 6 šesté směrnice.

74. V zásadě je žádoucí vykládat stejné pojmy v různých právních aktech jednotně. Právě při výkladu autonomních pojmů šesté směrnice je zohlednění speciálních ustanovení práva Společenství pro oblast, do které zdaňované operace patří, důležitou pomůckou. Neboť často se sotva dají ze samotné šesté směrnice vzít rozsáhlejší odkazy k upřesnění jejích neurčitých právních pojmů.

75. V rozsudku BBL Soudní dvůr na otázku, zda je činnost SICAV hospodářskou činností ve smyslu šesté směrnice, již odkázal na definici ve směrnici 85/611(36). Obdobné odkazy se vyskytují také v souvislosti s jinými skutkovými podstatami osvobození od daně v článku 13 šesté směrnice. Pojem pojišťovací operace v čl. 13 části B písm. a) vyložil Soudní dvůr například použitím směrnice 73/239/EHS o přímém pojištění(37). Generální advokát J. Mischo pro definici pojišťovacího makléře ve stejné skutkové podstatě osvobození od daně odkázal na směrnici(38) relevantní pro tuto profesní skupinu(39).

76. Generální advokát Poiares Maduro se však obrátil proti tomu zohlednit popis úkolů správy ve směrnici 85/611 pro výklad čl. 13 části B písm. d) bodu 6 šesté směrnice, protože předem obou úprav byl různý(40).

77. Soudní dvůr již také skutečně s tímto argumentem zamítl opírat se v rámci výkladu šesté směrnice o jiné právní akty. Nepovažoval tak například za vhodné přikládat pojmu „lékařské výkony“ v čl. 13 části A odst. 1 písm. c) šesté směrnice stejný význam jako ve směrnici o volném pohybu lékařů(41).(42)

78. Cílem směrnice 85/611 je vytvoření jednotných pravidel pro zvláštní investiční fondy. Tím mají být sblíženy podmínky hospodářské soutěže a odstraněny překážky pro přeshraniční obchod s investičními podíly při souasném zajištění ochrany investorů(43). Na základě nových ustanovení zavedených směrnicí 2001/107(44) pro činnost správcovských společností (včetně přílohy II) má být dále pokroeno v harmonizaci. Přitom čím rozsáhleji jsou úkoly správy ve směrnici konkretizovány, tím úplnější je sblížení práva.

79. Toto zaměření směrnice 85/611 je do určité míry v rozporu s povinností vykládat ustanovení šesté směrnice, která stanoví osvobození od daně z předané hodnoty – zde pojem spravování zvláštního investičního fondu, restriktivně. Požadavky obou právních aktů se však dají uvést do vzájemného souladu, nejsou-li pojmy v příloze II směrnice 85/611 považovány za definice služby správy zvláštního investičního fondu, nýbrž za popis typických úkolů správcovské společnosti(45). Tento pohled ponechává dostatek prostoru pro to zohlednit správní úkoly uvedené v příloze II směrnice 85/611 v rámci šesté směrnice pouze jako indicii pro existenci činnosti spravování zvláštního investičního fondu. Zároveň je přitom možno v nutném rozsahu zohlednit povinnost

restriktivního výkladu výjimek.

80. Byla-li by ustanovení v ?l. 5 odst. 2 a v p?íloze II sm?rnice 85/611 považována za úplnou, také pro šestou sm?rnici platnou definici spravování zvláštního investičního fondu, nebyla by již p?edem pln?ní depozitá?e tímto pojmem zahrnuta. Nebo? jeho úkoly jsou upraveny zvláš? v ?láncích 7 a 14 sm?rnice 85/611.

81. Striktní odd?lení úkol? správcovské spole?nosti a úkol? depozitá?e odpovídá zvláštním cí?m a systematice sm?rnice 85/611(46). P?íloha II popisuje úkoly jednoho z t?chto aktér?, totiž správcovské spole?nosti, aniž by v této souvislosti ?inila výroky o kvalifikaci úkol? depozitá?e. ?lánek 13 ?ást B písm. d) bod 6 se naproti tomu týká spravování zvláštního investičního fondu obecn?, aniž by p?ítom diferencoval mezi jednotlivými aktéry(47). Pojem spravování v šesté sm?rnici je potud širší, než definice v p?íloze II sm?rnice 85/611, a v zásad? p?ípouští považovat také úkoly depozitá?e za spravování.

82. Britská vláda sice správn? zd?raz?uje, že sm?rnice 85/611 se nevztahuje na ur?ité druhy zvláštních investičních fond?(48), pro které nicmén? platí ?l. 13 ?ást B písm. d) bod 6 šesté sm?rnice. Tato okolnost nebrání zohledn?ní sm?rnice 85/611 p?i odpov?di na otázku, které ?innosti jsou pro projednávání spravování zvláštního investičního fondu specifické a podstatné. Nebo? ve sporu v p?vodním ?ízení dot?ené fondy pop?ípad? investiční spole?nosti spadají do rozsahu p?sobnosti sm?rnice 85/611.

– Mezitímní záv?ry

83. Pojem spravování zvláštního investičního fondu ve smyslu ?l. 13 ?ásti B písm. d) bodu 6 šesté sm?rnice zahrnuje také pln?ní, která nejsou uskute?n?na samotnou správcovskou spole?ností. Zda je t?eba považovat vy?len?nou ?innost za spravování v tomto smyslu, nezáleží na tom, zda má dotyčná ?innost vliv na investiční politiku fondu. Skutková podstata osvobození od dan? musí být vykládána ve sv?tle cí? uleh?it malým investor?m investici do zvláštních investičních fond? a neznevýhod?ovat tuto formu investování v?i p?ímé investici do jiných cenných papír?. P?i výkladu šesté sm?rnice je možné zohlednit sm?rnici 85/611; seznam ?inností správy v p?íloze II sm?rnice 85/611 však neobsahuje taxativní definici spravování fond?, která byla byla beze zm?ny použitelná na ?l. 13 ?ást B písm. d) bod 6 šesté sm?rnice. Rozhodující je naopak to, zda úkol zadaný t?etí osob? tvoří samostatný celek a je pro správu zvláštního investičního fondu specifický a podstatný.

84. Na základ? t?chto zjišt?ní je nyní t?eba zkoumat, zda pln?ní, která má posuzovat p?edkládající soud, je nutno považovat za operace osvobozené od dan? v souvislosti se spravováním zvláštního investičního fondu.

3. Ke kvalifikaci ?innosti depozitá?e

85. Depozitá? p?edstavuje – jak to vyjad?uje Komise – krom? fondu a jeho správce t?etí základní pilí? právního rámce, který pro zvláštní investiční fondy sm?rnice 85/611 vytváří(49). Jeho úkoly spo?ívají v zásad? v tom, spravovat majetek zvláštního investičního fondu a kontrolovat správcovskou spole?nost. P?ítom je povinen jednat výhradn? v zájmu podílník?(50) a t?mto ruší za porušení svých povinností(51). Sm?rnice tímto zavedla na ochranu investor? n?co jako zásadu nazývanou „[kontrola] ?ty? o?í“.

86. V této souvislosti poukázala Abbey National na ?tvrtý bod od?vodn?ní sm?rnice 2001/107, ve kterém je ?e? o „dvou?lenném vedení“ (two-man management). Již z toho vyplývá, že také depozitá? je sou?ástí správy. Abbey National se však p?ítom dopustila nedorozum?ní. Uvedený bod od?vodn?ní se totiž nevztahuje na rozd?lení úkol? na správcovskou spole?nost a depozitá?e,

nýbrž na úpravu v ?l. 5a odst. 1 písm. b) sm?rnice 85/611. Podle ní musí vedení správcovské společnosti obsahovat alespo? dv? osoby s dostate?n? dobrou pov?stí a zkušenostmi.

87. Které úkoly jednotliv? úschova zahrnuje není sm?rnicí 85/611 upraveno ani zdaleka úpln?(52). Krom? toho proto má vnitrostátní právo pro popis t?chto úkol? zna?ný význam. M?že zejména dovolit p?esun úkol? z depozitá?e na subuschovatele, aniž by se tím ovšem depozitá? mohl zbavit svého ru?ení(53).

88. Krom? toho sm?rnice 85/611 nestanoví ?lenským stát?m ve všech podrobnostech kogentní požadavky na rozd?lení úkol? mezi správcovskou společností a depozitá?em(54). Tak nap?íklad vedení registru podílník? p?ísluší podle CIS?Sourcebook fiduciá?i (tedy depozitá?i)(55), p?estože je tento úkol v p?íloze II, druhé odrážce písm. e) sm?rnice 85/611 p?id?len správcovské společnosti.

89. Už z tohoto d?vodu musí kone?ná klasifikace ?innosti depozitá?e ve sporu v p?vodním ?ízení z?stat vyhrazena p?edkládajícímu soudu. Soudní dv?r m?že dát pokyny k výkladu pojmu spravování v ?l. 13 ?ásti B písm. d) bodu 6 šesté sm?rnice jen v souvislosti s mu p?edloženým skutkovým a právním stavem.

90. V souvislosti s výše vytvo?enými kritérii je nutno konstatovat, že ?innost depozitá?e p?edstavuje samostatný celek. Toto vyplývá už jen z toho, že mu podle sm?rnice 85/611 p?ísluší zvláštní, od úkol? správcovské společnosti odd?lená role.

91. ?innost je pro spravování zvláštního investičního fondu také podstatná. Investování pen?z do zvláštního investičního fondu v sob? skrývá pro investora riziko, že s prost?edky sv??enými fondu nebude ?ádn? naloženo nebo že budou dokonce zpronev??eny. Investor sám je p?itom sotva schopen kontrolovat jednání správce fondu. Proto má vy?len?ní úschovy od ostatních úkol? spravování fondu rozhodující význam pro bezpečnost, a tím atraktivitu této formy investování pen?z. K tomuto p?ispívají p?edevším také další kontrolní funkce, které ve vztahu ke správcovské společnosti depozitá? vykonává.

92. ?innost depozitá?e sice zpravidla nemá žádné bezprost?ední dopady na složení portfolia nebo ostatní finan?ní vztahy fondu. Pouze pokud jsou nap?íklad investiční rozhodnutí, která jsou v rozporu se zákonnými nebo smluvními, pop?ípad? statutárními ustanoveními korigována na základ? intervence depozitá?e, je takovýto vliv možný. Jak již ale bylo konstatováno, p?enesení tohoto kritéria vytvo?eného v rámci osvobození podle bod? 3 a 5 na v projednávaném p?ípad? relevantní osvobození spravování zvláštních investičních fond? není tak jako tak vhodné(56).

93. ?innost depozitá?e je kone?n? také specifická pro spravování zvláštního investičního fondu. Není srovnatelná nap?íklad s úkoly auditora, který teprve následn? s velkým ?asovým odstupem kontroluje správnost rozvah. Naopak depozitá? má p?i výkonu svých kontrolních funkcí aktivní roli v každodenní ?innosti fondu.

94. ?innost se neomezuje pouze na úschovu cenných papír? v technickém smyslu, kterou plní také uschovatelé. Pouhé úkoly uschovatele podléhají podle ?l. 13 ?ásti B písm. d) bodu 5 šesté sm?rnice dani z p?idané hodnoty. Pokud by byly úkoly depozitá?e v podstat? totožné s úkoly uschovatele, obdobná pln?ní by ale p?esto byla zahrnuta do osvobození podle bodu 6, vedlo by to k privilegiování investování pen?z do zvláštních investičních fond? v??i investici do jiných cenných papír?.

95. Práv? ?ist? technickou úschovu majetku fondu však v p?vodním ?ízení dot?ení depozitá?i p?enesli na t?etí stranu. Naložení s t?mito úkoly z hlediska dan? z p?idané hodnoty není p?edm?tem sporu. Nicmén? úschova v technickém smyslu pat?í mezi charakteristické funkce

depozitáře. I když depozitář svěřil tyto úkoly třetí straně, zůstává v její investiční odpovědnosti za žádnou úschovu a ručení za chyby, které při ní budou učiněny. Těžiště jeho činnosti, a tím zdanění jeho činnosti nemůže změnit tím, že nechá provádět podstatné části svých úkolů pod svým dohledem třetí stranou – zde takzvanými *global sub-custodians*. Nerelevantní je v této souvislosti také to, že *global sub-custodians* oficiálně dostávají svoji odměnu přímo od správcovské společnosti a ne od depozitáře, pod jehož kontrolou jsou ale činní.

96. Předkládající soud tedy musí zkoumat, zda při celkovém posouzení všech úkolů depozitáře tvoří úschova v technickém smyslu hlavní část úkolů, které vnitrostátní právo v zásadě depozitář ukládá. Je-li tomu tak, bylo by nutno považovat činnost depozitáře celkově za činnost podléhající dani z přidáné hodnoty, protože další úkoly by jako vedlejší plnění sdílely kvalifikaci hlavního plnění.

97. S ohledem na rozsáhlé kontrolní úkoly, které CIS-Sourcebook na depozitáře přenáší, se však zdá být spíše nepravděpodobné, že by bylo nutno považovat tyto úkoly jen za vedlejší plnění, které v její úschově v technickém smyslu ustupují do pozadí. Navíc úschovu v technickém smyslu bylo oficiálně možno bez dalšího vyčlenit, což se zdá být sotva možné tehdy, pokud by toto představovalo hlavní úkol depozitáře.

4. Ke kvalifikaci administrativních úkolů, které byly zadány k provedení třetí osobám

98. Činnosti, které Inscope zadala k provedení BNYE, popřípadě BNY, spadají pod pojem spravování ve smyslu čl. 13 části B písm. d) bodu 6 šesté směrnice, pokud tvoří samostatný celek a jsou pro spravování fondu podstatné a specifické. Do jaké míry tomu tak je ve sporu v původním řízení musí určit předkládající soud.

99. Pro to, že plnění tvoří samostatný celek, mluví v projednávaném případě skutečnost, že BNYE/BNY neprevzala jen jednotlivé pomocné činnosti, nýbrž do určité míry úplný servis, jak vyplývá z popisu vyčleněných úkolů v bodu 24 tohoto stanoviska. Přenesené úkoly tvoří podstatnou část činností, které jsou v příloze II směrnice 85/611 uvedeny jako funkce správy. BNYE/BNY je odpovědná zejména za stanovení hodnoty podílových jednotek a za průběh platebního styku. Kromě toho přebírá ústřední úkoly při vedení účetnictví a sestavování výkazů.

100. Je možné, že jednotlivé vyčleněné úkoly nemají samy o sobě samostatnou povahu. V tomto smyslu pro osvobození od daně z přidáné hodnoty nestačí to, že určitý úkol je uveden v příloze II směrnice 85/611. Nezbytné samostatnosti je však dosaženo, přebírá-li třetí strana soubor plnění, který tvoří podstatnou část všech úkolů příslušných správ fondu.

101. Samostatnost přitom nevyplývá jen z rozsahu přenesených úkolů, nýbrž také z vnitřní soudržnosti přenesených činností. Tak například stanovení hodnoty je důležitým prvkem pro vytvoření účetních dokladů a zpráv.

102. Mnohé dále nasvědčuje tomu, že úkoly, jejichž provedením byl pověřen BNYE/BNY, je nutno v jejich celku považovat za podstatné a specifické pro spravování zvláštního investičního fondu. Zvláštní investiční fond je v jádru souhrnem cenných papírů, jehož složení se může měnit stejně jako hodnota jednotlivých, v něm obsažených cenných papírů. Hodnota podílových jednotek na tomto souboru je podle toho vystavena stálému kolísání. Proto, aby se mohlo s podílovými jednotkami zvláštního investičního fondu obchodovat, musí být v krátkých časových odstupech nově stanovena jejich hodnota. Do stanovení hodnoty se promítají příjmy z úroků a dividend jako hodnotu zvyšující faktory a správní náklady jako hodnotu snižující faktory. V úzké souvislosti se stanovením ceny stojí vedení příslušných záznamů, které slouží výkazu hospodaření v její souhrnném (a potenciálním) vlastníkům obchodních podílů, jakož i v její orgánům provádějícím dohled. Také činnosti v souvislosti se zřízením a správou dílčích fondů je nutno považovat za

podstatné a specifické.

103. Některé z přenesených úkolů jsou naproti tomu sice právě tak podstatné, ale ne ve stejné míře specifické pro spravování zvláštního investičního fondu, například úkoly v souvislosti s platebním stykem. Ze samotné okolnosti, že jeden prvek je pro dosažení osvobozené operace nezbytný, se nedá vyvodit osvobození tohoto prvku plnění(57).

104. Klasifikaci (celé) činnosti BNYE/BNY jako osvobozené operace ve smyslu čl. 13 části B písm. d) bodu 6 šesté směrnice ale nebrání to, že některé dílčí úkoly nejsou specifické pro správu fondu. Rozhodující je naopak to, že plnění uskutečňovaná externími poskytovateli služeb jsou posuzována jako celek samostatná a pro spravování zvláštního investičního fondu podstatná a specifická. Právě shrnutí mnoha více či méně specifických činností je totiž typické pro spravování zvláštního investičního fondu.

V – Závěry

105. V konečném výsledku navrhuji následující odpovědi na předběžné otázky VAT and Duties Tribunal:

„1) Pojem ‚spravování‘ ve smyslu čl. 13 části B písm. d) bodu 6 šesté směrnice Rady 77/388/EHS ze dne 17. května 1977, o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obrátu – Společný systém daní z přidané hodnoty: jednotný základ daní, je autonomním pojmem práva Společenství, od něž se členské státy nesmí odchýlit.

2) Plnění, která poskytne depozitář ve smyslu článků 7 a 14 směrnice Rady 85/611/EHS o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů, jsou podle čl. 13 části B písm. d) bodu 6 šesté směrnice osvobozena od daní,

– pokud tvoří samostatný celek a jsou pro spravování zvláštního investičního fondu nebo investiční společnosti podstatná a specifická a

– pokud tžišť těchto plnění nespočívá v činnostech úschovy a správy ve smyslu čl. 13 části B písm. d) bodu 6 šesté směrnice.

3) Služby, které poskytuje externí správce ve formě administrativních činností při správě fondu, jsou podle čl. 13 části B písm. d) bodu 6 šesté směrnice osvobozeny od daní z přidané hodnoty, pokud tvoří samostatný celek a jsou pro spravování zvláštního investičního fondu nebo investiční společnosti podstatné a specifické.“

1 – Původní jazyk: němčina.

2 – Šestá směrnice Rady 77/388/EHS ze dne 17. května 1977 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obrátu – Společný systém daní z přidané hodnoty: jednotný základ daní (Úř. věst. L 145, s. 1; Zvl. vyd. 09/01, s. 23).

3 – Úř. věst. L 375, s. 3, naposledy změněna směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 (Úř. věst. L 145, s. 1; Zvl. vyd. 06/07, s. 263).

4 – Je-li dále řeč o podílových fondech, jsou tím méněny také fondy založené formou *unit trust*.

5 – Pro investiční společnosti kotované na burze platí určité výjimky z této povinnosti.

- 6 – Článek 1 získal svoje zde relevantní znění směrnicí 2001/108/ES (Úř. věst. 2002, L 41, s. 35; Zvl. vyd. 06/04, s. 302).
- 7 – Článek 5 získal rozhodné znění v projednávaném případě na základě směrnice 2001/107/ES (Úř. věst. 2002, L 41, s. 20; Zvl. vyd. 06/04, s. 287), kterou byla zavedena také příloha II, na kterou je v ní odkazováno.
- 8 – Jako „Box“ jsou označovány podíly na podílovém fondu, které správcovská společnost tohoto fondu sama drží.
- 9 – Viz stanovisko generálního advokáta Poiarese Madura ze dne 18. května 2004 ve věci C-8/03 (BBL, Sb. rozh. s. I-10157, bod 26).
- 10 – Stanovisko generálního advokáta Poiarese Madura ve věci BBL (uvedeno v poznámce pod čarou 9 výše, bod 26).
- 11 – Podle čl. 1 odst. 3 směrnice 85/611 jsou *unit trusts* postaveny na rovné podílovým fondům smluvní povahy.
- 12 – Tak také v souvislosti s belgickou *sociétés d'investissement à capital variable* (SICAV) generální advokát M. Poiares Maduro ve svém stanovisku ve věci BBL (uvedeném v poznámce pod čarou 9 výše, bod 8).
- 13 – Rozsudky ze dne 15. června 1989, Stichting Uitvoering Financiële Acties v. Staatssecretaris van Financiën, 348/87, Recueil, s. I-1737, bod 13; ze dne 12. září 2000, Komise v. Irsko, C-358/97, Recueil, s. I-6301, bod 51, a ze dne 3. března 2005, Fonden Marselisborg Lystbådehavn, C-428/02, ve Sb. rozh. s. I-1527, bod 27.
- 14 – Rozsudek ze dne 28. března 1996, Gemeente Emmen v. Belastingdienst Grote Ondernemingen, C-468/93, Recueil, s. I-1721, bod 24.
- 15 – „Het beheer van gemeenschappelijke beleggingsfondsen, als omschreven door de Lid-Staten.“
- 16 – Jako příklad budiž uvedený následující verze:
- ES: la gestión de fondos comunes de inversión definidos como tales por los Estados miembros;
- DK: forvaltning af investeringsforeninger, saaledes som disse er fastsat af medlemsstaterne;
- DE: die Verwaltung von durch die Mitgliedstaaten als solche definierten Sondervermögen durch Kapitalanlagegesellschaften;
- FR: la gestion de fonds communs de placement tels qu'ils sont définis par les États membres;
- IT: la gestione di fondi comuni d'investimento quali sono definiti dagli Stati membri.
- 17 – Rozsudky ze dne 27. března 1990, Mild Marketing Board v. Cricket St. Thomas, C-372/88, Recueil, s. I-1345, bod 19; ze dne 5. června 1997, SDC v. Skatteministeriet, C-2/95, Recueil, s. I-3017, bod 22, a ze dne 14. září 2000, D., C-384/98, Recueil, s. I-6795, bod 16.
- 18 – Viz rozsudek ze dne 25. února 1999, CPP, C-349/96, Recueil, s. I-973, bod 15, jakož i rozsudek SDC (uvedený v poznámce pod čarou 16 výše, bod 52).

19 – K tomuto závěru přichází také generální advokát M. Poiares Maduro ve svém stanovisku ve věci BBL (uvedeném v poznámce pod čarou 9 výše, bod 25).

20 – Viz usnesení generálního advokáta Poiaresa Madura ve věci BBL (uvedené v poznámce pod čarou 9 výše, bod 30).

21 – Viz čl. 2 odst. 1 investičního zákona: „Podílové fondy jsou aktiva veřejnosti spravovaná investičním fondem podle požadavků směrnice 85/611/EHS [...]“ a čl. 6 odst. 1 vřta první investičního zákona: „Investiční fondy jsou peněžní ústavy, jejichž působnost je zaměřena na správu aktiv [...]“.

22 – Viz jen anglická verze uvedená v bodě 39 výše, jakož i další verze uvedené v poznámkách pod čarou 15 a 16 výše.

23 – Rozsudek SDC (uvedený v poznámce pod čarou 17 výše, bod 32). Viz také rozsudek ze dne 27. října 1993, Muys'en De Winter's Bouw- en Aannemingsbedrijf v. Staatssecretaris van Financiën, C-281/91, Recueil, s. I-5405, bod 13, týkající se čl. 13 části B písm. d) bodu 1 šesté směrnice.

24 – Rozsudek CCP (uvedený v poznámce pod čarou 18 výše, bod 22) a rozsudky ze dne 8. března 2001, Skandia, C-240/99, Recueil, s. I-1951, bod 41, a ze dne 20. listopadu 2003, Taksatoringen, C-8/01, Recueil, s. I-13711, bod 40. Soudní dvůr zde však považoval za rozhodující, že osoba povinná k dani uskutečnění plnění v rámci smluvního vztahu k pojišťovně, takže plnění třetích stran, které jsou zapojeny pojišťovnou, aniž by stály ve smluvním vztahu s pojišťovnou, do tohoto osvobození od daně nespádají. Přenesení této myšlenky na jiné skutkové podstaty osvobození od daně (navržené generálním advokátem Ruiz Jarabem v jeho stanovisku ze dne 4. července 1996 ve věci C-2/95 (SDC, Recueil, s. I-3017, body 31 a násled.) Soudní dvůr zamítl (rozsudek SDC, uvedený v poznámce pod čarou 17 výše, body 39 a násled., zejména bod 57; viz také rozsudek Skandia, body 35 a násled.).

25 – Pouze plnění, která uskutečňuje správcovská společnost jako samostatná hlavní plnění vedle spravování podílového fondu, například poradenská plnění pro třetí osoby, je třeba v souvislosti s povinnostmi k dani z přidané hodnoty posuzovat samostatně.

26 – Rozsudky ze dne 13. července 1989, Skatteministeriet v. Henriksen, 173/88, Recueil, s. I-2763, body 14 až 16; ze dne 22. října 1998, Madgett a Baldwin, C-308/96 a C-94/97, Recueil, s. I-6229, bod 24, a rozsudek CCP (uvedený v poznámce pod čarou 18 výše, bod 30).

27 – Rozsudky Stichting Uitvoering Financiële Acties (uvedený v poznámce pod čarou 13 výše, bod 13), SDC (uvedený v poznámce pod čarou 17 výše, bod 20) a Taksatorringen (uvedený v poznámce pod čarou 24 výše, bod 36).

28 – Viz odkazy v poznámce pod čarou 17 výše.

29 – Rozsudek ze dne 6. listopadu 2003, Dornier, C-45/01, Recueil, s. I-12911, bod 42.

30 – Stanovisko BBL (uvedené v poznámce pod čarou 9 výše, bod 33). Soudní dvůr ve svém rozsudku ze dne 21. října 2004 ve věci C-8/03 (BBL, Sb. rozh. s. I-10157) nepřevzal výklad čl. 13 části B písm. d) bodu 6 šesté směrnice.

31 – Rozsudek SDC (uvedený v poznámce pod ?arou 16 výše, body 66 a 68) a rozsudek Soudního dvora ze dne 13. prosince 2001, CSC Financial Services, C?235/00, Recueil, s. I?10237, bod 25.

32 – Rozsudek SDC (uvedený v poznámce pod ?arou 17 výše, body 53, 66 a 73) a rozsudek CSC (uvedený v poznámce pod ?arou 31 výše, body 26 až 28).

33 – Viz bod 27 výše a násl.

34 – Viz stanovisko generálního advokáta Poiarese Madura ve věci BBL (uvedeno v poznámce pod ?arou 9 výše, bod 38).

35 – Rozsudek CSC (uvedený v poznámce pod ?arou 31 výše, bod 30).

36 – Rozsudek BBL (uvedený v poznámce pod ?arou 30 výše, bod 42).

37 – Rozsudek CCP (uvedený v poznámce pod ?arou 18 výše, bod 18).

38 – Sm?rnice Rady 77/92/EHS ze dne 13. prosince 1976 o opat?eních k usnadn?ní ú?inného výkonu svobody usazování a volného pohybu služeb u ?inností pojišťovacích agent? a makléř? (ze skupiny 630 ISIC), a zejména o p?echodných opat?eních ohledn? t?chto ?inností (Ú?. v?st. 1977, L 26, s. 14; Zvl. vyd. 06/01, s. 46).

39 – Stanovisko ze dne 3. ?íjna 2002 ve věci C?8/01 (Taksatorringen, Recueil, s. I?13711, body 88 a násl.). Soudní dv?r ponechal nerozhodnuto, do jaké míry má být sm?rnice 77/92 zohledn?na, ustanovení této sm?rnice ale p?esto zkoumal (bod 45 rozsudku).

40 – Stanovisko BBL (uvedeno v poznámce pod ?arou 9 výše, bod 39).

41 – Sm?rnice Rady 93/16/EHS ze dne 5. dubna 1993 o usnadn?ní volného pohybu lékář? a vzájemného uznávání jejich diplom?, osv?d?ení a jiných doklad? o dosažené kvalifikaci (Ú?. v?st. L 165, s. 1; Zvl. vyd. 06/02, s. 86).

42 – Rozsudek ze dne 20. listopadu 2003, Unterpertinger, C?212/01, Recueil, s. I?13859, bod 37.

43 – Viz první, druhý a t?etí bod od?vodn?ní.

44 – Uvedena v poznámce pod ?arou 7 výše.

45 – Viz v tomto smyslu také návrh Komise KOM(98) 451 kone?ný, s. 8.

46 – Viz k tomu více v bodech 85 a násl. níže.

47 – Viz k tomu více v bodech 50 a násl. výše.

48 – Sm?rnice 85/611 se nevztahuje nap?íklad na uzav?ené fondy a fondy, které neinvestují do cenných papír?.

49 – Sd?lení Komise ze dne 30. b?ezna 2004, KOM(2004) 207 kone?né – Úprava ?lenských stát? pro depozitá?e SKIPCP a možný vývoj, s. 2, bod 2.

50 – ?lánek 10 odst. 2 a ?l. 17 odst. 2 sm?rnice 85/611.

51 – ?lánky 9 a 16 sm?rnice 85/611.

52 – Viz sd?lení Komise (uvedené v poznámce pod ?arou 49 výše), s. 3, bod 2.2, a s. 8, bod 4.3.2. Komise ale považuje další harmonizaci za nezbytnou a v p?íloze II bod? 3 navrhuje za?azení seznamu úkol? depozitá?e do sm?rnice 85/611.

53 – Viz ?l. 7 odst. 2 a ?l. 14 odst. 2 sm?rnice 85/611.

54 – Viz tabulkový p?ehled v p?íloze II bodu 4.3 sd?lení Komise (uvedené v poznámce pod ?arou 49 výše).

55 – Viz bod 18 výše, ?íslo 7.

56 – Viz bod 63 výše a násl.

57 – Rozsudek CSC (uvedený v poznámce pod ?arou 31 výše, bod 32).